

NIEUWE TESTAMENT

Het evangelie volgens Matteüs (Mat.)	Dag 18	82
Het evangelie volgens Marcus (Marc.)	Dag 59	244
Het evangelie volgens Lucas (Luc.)	Dag 79	320
Het evangelie volgens Johannes (Joh.)	Dag 102	422
De handelingen van de apostelen (Hand.)	Dag 121	502
De brief aan de Romeinen (Rom.)	Dag 140	580
De eerste brief aan de Korintiërs (1 Kor.)	Dag 177	728
De tweede brief aan de Korintiërs (2 Kor.)	Dag 195	800
De brief aan de Galaten (Gal.)	Dag 235	954
De brief aan de Efeziërs (Ef.)	Dag 243	987
De brief aan de Filippenzen (Filip.)	Dag 249	1009
De brief aan de Kolossenzen (Kol.)	Dag 268	1103
De eerste brief aan de Tessalonicenzen (1 Tes.)	Dag 271	1115
De tweede brief aan de Tessalonicenzen (2 Tes.)	Dag 283	1166
De eerste brief aan Timoteüs (1 Tim.)	Dag 287	1180
De tweede brief aan de Timoteüs (2 Tim.)	Dag 300	1228
De brief aan Titus (Tit.)	Dag 319	1294
De brief aan Filemon (Filem.)	Dag 319	1295
De brief aan de Hebreeën (Hebr.)	Dag 323	1309
De brief van Jakobus (Jak.)	Dag 330	1333
De eerste brief van Petrus (1 Petr.)	Dag 341	1376
De tweede brief van Petrus (2 Petr.)	Dag 346	1400
De eerste brief van Johannes (1 Joh.)	Dag 352	1416
De tweede brief van Johannes (2 Joh.)	Dag 355	1429
De derde brief van Johannes (3 Joh.)	Dag 355	1429
De brief van Judas (Judas)	Dag 356	1433
Openbaring van Johannes (Op.)	Dag 357	1435
Eindnoten		1461
Verantwoording		1489
Woordenlijst		1493
Over het NBG		1496

INLEIDING

VAN GENESIS TOT OPENBARING: EEN REIS OM NOOIT TE VERGETEN

De hele Bijbel lezen, van Genesis tot en met Openbaring: voor sommige gelovigen is het een reis die ze tijdens hun leven steeds weer afleggen, voor anderen een lang gekoesterde wens, of een uitdaging waar ze voor terugschrikken.

EEN BOEK VOL BOEKEN

Door de Bijbel in één rechte lijn van A tot Z te lezen, doe je eigenlijk geen recht aan wat de Bijbel is: een verzameling boeken met een eeuwenlange ontstaansgeschiedenis en heel verschillende soorten geschriften. De auteurs van latere boeken reageren daarbij vaak volop op wat eerder geschreven is. Dat geldt voor de schrijvers van het Nieuwe Testament, die vaak teruggrijpen op wat wij nu het 'Oude Testament' noemen, maar zeker ook voor de schrijvers van het 'Oude Testament' zelf. Vergelijk het met een kunstige lappendeken waar steeds weer iets aan toegevoegd wordt. Elk nieuw stukje doet je weer anders naar het geheel kijken.

Veel thema's komen door de Bijbel heen steeds weer aan de orde, maar elk boek heeft ook een unieke kijk op de geschiedenis van God met mensen. Daarnaast kun je sommige boeken heel goed achter elkaar door lezen, omdat je zo het beste de doorgaande lijn ontdekt – denk aan de verhalen in Genesis en Samuel tot Koningen, of de evangeliën. Maar van andere kun je beter steeds korte stukjes lezen, omdat ze veel van de lezer vragen. En soms vullen hoofdstukken uit verschillende boeken elkaar goed aan, omdat ze over hetzelfde onderwerp of dezelfde tijd in de geschiedenis gaan.

HOE IS BIJBEL IN EEN JAAR OPGEBOUWD?

Hoe doe je dat, de hele Bijbel lezen, in één jaar tijd? Het voor de hand liggende antwoord is: door in Genesis 1 te beginnen en elke dag drie of vier hoofdstukken te lezen. Op die manier zijn de krap 1200 hoofdstukken van de protestantse canon gelijkmatig over het jaar verdeeld. Maar veel mensen blijven toch steken in taaiere stukken tekst, zoals de wetten in Leviticus of de geslachtslijsten in Numeri.

In *Bijbel in een jaar* is de hele Bijbel opgedeeld in 365 (+1) stukjes. Elk stuk is voorzien van een datum, maar ook van een volgnummer, zodat je op elk moment in het jaar kunt beginnen als je dat beter uitkomt. Dagelijks lees je 3-4 hoofdstukken. Reken op ongeveer 20-30 minuten per dag.

Hieronder leggen we uit hoe de uitgave is ingedeeld:

- Het rooster volgt twee lijnen: één door het Oude Testament, en één door het Nieuwe Testament. Die twee lijnen wisselen elkaar meestal in langere blokken af. Soms lees je op één dag teksten uit het Oude en het Nieuwe Testament die over hetzelfde onderwerp gaan.

- Er is bijna altijd sprake van één hoofdttekst (bijvoorbeeld een verhaal of een wetstekst), waar vaak een tweede of derde tekst aan toegevoegd is (bijvoorbeeld een psalm, een hoofdstuk uit Spreuken, of een korte profetische tekst waarvan het onderwerp aansluit bij de hoofdttekst). Soms bevestigt die tweede tekst de boodschap van het verhaal, maar in andere gevallen biedt hij juist een ander perspectief.
- De grote verhalen van Israël in Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozua, Rechters, Ruth, Samuel en Koningen lees je zoveel mogelijk achter elkaar door. Zo ontdek je doorgaande lijnen, en krijg je een overzicht van de Bijbelse kijk op de geschiedenis van de mensheid en van Gods volk, van de schepping tot aan de Babylonische ballingschap. Ook het boek Job staat in dit rijtje: de achtergrond waartegen het verhaal zich afspeelt past bij de verhalen over de aartsvaderen. Maar het biedt tegelijkertijd een heel ander, bijna tijdloos perspectief op Gods omgang met de wereld en de mensen.
- Aan de verhalen in 1 en 2 Koningen zijn hoofdstukken uit het boek Spreuken toegevoegd. Zij bieden een kritische spiegel op het gedrag van de leiders in die verhalen.
- Een aantal 'kleine profeten' zijn naast of tussen de verhalen over de tijd van de koningen geplaatst, en sluiten daar zoveel mogelijk op aan. Je leest dus vaak een verhaal over een persoon, een land of een gebeurtenis, en vervolgens de profetische kijk op dat verhaal.
- De 'grote profeten' (Jesaja, Jeremia en Ezechiël) lees je in grote blokken. Vaak is er een psalm aan toegevoegd, om het afwisselend te houden. Ze volgen op de verhalen in 1 en 2 Koningen, omdat ze deels over dezelfde tijd gaan, maar deels ook over een later moment: de tijd waarin het volk in ballingschap in Babylonië zit. In die tijd blijven de profeten waarschuwen, maar ze vertellen ook over een toekomst waarin God weer omziet naar zijn volk.
- Tussen Jeremia en Ezechiël lees je 1 en 2 Kronieken: deels een beschrijving van dezelfde periode als in 1 en 2 Koningen, maar met meer nadruk op de tempel, én met uitzicht op een tijd na de ballingschap.
- Daarna volgen nog verhalen en profetieën uit de tijd van en na de ballingschap: Ester, Daniël, Ezra, Nehemia, Zacharia en Maleachi.
- De lijn door het Nieuwe Testament volgt in principe de volgorde van de boeken zoals die in de Bijbel te vinden is.
- De evangeliën en Handelingen lees je achter elkaar door, met soms een psalm als tweede tekst ernaast.
- De brieven zijn tussen teksten uit het Oude Testament geplaatst. Dat helpt ten eerste om het afwisselend te houden. En soms kun je daarvoor dwarsverbanden ontdekken: zo lees je in Jozua over de inspan-

ningen om Gods volk te behoeden voor invloeden van andere volken, en in Romeinen dat volgens Paulus de grenzen tussen de verschillende volken in Christus verdwenen zijn.

- De uitgave sluit met Openbaring, een vergezicht van de dag waarop de nieuwe hemel en de nieuwe aarde werkelijkheid worden. Het wordt afgewisseld door het boek Joël, een oudtestamenteel perspectief op de dag waarop God komt om als koning te heersen.

Het doel is om jou als lezer te helpen grote thema's, doorgaande lijnen en verrassende verbanden te ontdekken - en om je te helpen om vol te houden, want de Bijbel in één jaar lezen is best een uitdaging!

Ten slotte nog een paar tips voor onderweg:

- Onderaan elk dagelijks stukje is een vakje om af te vinken. Zo kun je je voortgang bijhouden als je dat wil.
- Om het een heel jaar vol te houden, helpt het om het lezen een vaste plek te geven in je dagelijkse routine. Bijvoorbeeld voor het ontbijt, voor het slapengaan, of in de trein naar je werk.
- Om zo vruchtbaar mogelijk gebruik te maken van deze uitgave, kun je er aantekeningen bij maken van sleutelwoorden en verbanden die je gaandeweg ontdekt, of markeringen in de tekst zelf.
- Lees actief door je steeds een paar vragen te stellen: waarom vond de schrijver het belangrijk om dit op te schrijven, en waarom koos hij juist deze vorm (een verhaal, een wetstekst, een psalm, een brief) om zijn boodschap over te brengen? En: wat zegt deze tekst over God, over mensen, of over de wereld waarin we leven?
- Loop je toch een keer vast, door tijdgebrek of omdat wat je leest te veel vragen oproept? Wees dan niet te streng voor jezelf. Schakel bijvoorbeeld voor een tijdje over naar één hoofdstuk per dag.

Bijbel in een jaar is er ook als podcast én als digitaal leesplan. Op deze manier kun je het leesrooster ook volgen wanneer je dit boek niet bij de hand hebt. Scan de QR code voor directe links. Op debijbel.nl/ineenjaar vind je ook achtergronden van de verschillende Bijbelboeken en veelgestelde vragen.

We wensen je veel inspirerende momenten en verrassende ontdekkingen toe!

LEESWIJZER

In de Hebreeuwse tekst van de Bijbel wordt de God van Israël vaak aangeduid als JHWH. Omdat deze naam van oudsher niet uitgesproken wordt, is al voor het begin van onze jaartelling het gebruik ontstaan in plaats daarvan ‘Heer’ te lezen. In de NBV21 wordt in de lijn van deze traditie de godsnaam JHWH weergegeven met heer, geschreven met vier kleinkapitalen. Zo is in de vertaling herkenbaar waar Gods onvertaaltbare naam in de brontekst staat. Overal waar deze aanduiding voorkomt kan men in aansluiting bij de eigen traditie of voorkeur bijvoorbeeld ook (voor)lezen:

AANWEZIGE
EEUWIGE
ENE
GOD
HEERE
LEVENDE
DE NAAM
ONNOEMBARE

DAG 1

1 JANUARI

Genesis 1-3

DE SCHEPPING VAN HEMEL EN AARDE

1 In het begin schiep God de hemel en de aarde. **2** De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest.

3 God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. **4** God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; **5** het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

6 God zei: 'Laat er midden in het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt.' **7** God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven. Zo gebeurde het. **8** Hij noemde het gewelf hemel. Het werd avond en het werd morgen. De tweede dag.

9 God zei: 'Laat het water onder de hemel naar één plaats stromen, zodat er droog land verschijnt.' En zo gebeurde het. **10** Het droge noemde Hij aarde, het samengestroomde water noemde Hij zee. En God zag dat het goed was.

11 God zei: 'Laat overal op aarde jong groen ontkiemen: zaadvormende planten en alle soorten bomen die vruchten dragen met zaad erin.' En zo gebeurde het. **12** De aarde bracht jong groen voort: alle soorten zaadvormende planten en alle soorten bomen die vruchten droegen met zaad erin. En God zag dat het goed was. **13** Het werd avond en het werd morgen. De derde dag.

14 God zei: 'Laten er lichten aan het hemelgewelf komen om de dag te scheiden van de nacht. Ze moeten dienen als tekens die de feesten aangeven en de dagen en de jaren, **15** en als lampen aan het hemelgewelf, om licht te geven op de aarde.' En zo gebeurde het. **16** God maakte de twee grote lichten, het grootste om over de dag

te heersen, het kleinere om over de nacht te heersen, en ook de sterren. **17** Hij plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, **18** om te heersen over de dag en de nacht en om het licht te scheiden van de duisternis. En God zag dat het goed was. **19** Het werd avond en het werd morgen. De vierde dag.

20 God zei: 'Laat het water wemelen van levende wezens, en laten er boven de aarde, langs het hemelgewelf, vogels vliegen.'

21 En God schiep de grote zeemonsters en alle soorten levende wezens waarvan het water wemelt en krioelt, en alle soorten vogels, alles wat vleugels heeft. En God zag dat het goed was. **22** God zegende ze met de woorden: 'Wees vruchtbaar en word talrijk en vul het water van de zee. En ook de vogels moeten talrijk worden, overal op aarde.' **23** Het werd avond en het werd morgen. De vijfde dag.

24 God zei: 'Laat de aarde alle soorten levende wezens voortbrengen: alle soorten vee, kruipende dieren en wilde dieren.' En zo gebeurde het. **25** God maakte alle soorten in het wild levende dieren, alle soorten vee en alle soorten dieren die op de aardbodem rondkruipen. En God zag dat het goed was.

26 God zei: 'Laten Wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op Ons lijken; zij moeten heersen over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.' **27** God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep Hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen. **28** Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.' **29** Ook zei God: 'Hierbij geef Ik jullie alle

zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn.

³⁰ Aan de dieren die in het wild leven, aan de vogels van de hemel en aan de levende wezens die op de aarde rondkruipen, geef Ik alle groene planten tot voedsel.' En zo gebeurde het. ³¹ God zag alles wat Hij had gemaakt: het was zeer goed. Het werd avond en het werd morgen. De zesde dag.

2 ¹ Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. ² Op de zevende dag had God zijn werk voltooid. Op de zevende dag rustte Hij van het werk dat Hij gedaan had. ³ God zegende de zevende dag en heiligde die, want op die dag rustte Hij van heel zijn scheppingswerk.

DE TUIN VAN EDEN

⁴ Dit is de geschiedenis van de hemel en de aarde, zo werden ze geschapen.

In de tijd dat de HEER God aarde en hemel maakte, ⁵ groeide er op de aarde nog geen enkele struik en was er geen enkel gewas opgeschoten, want de HEER God had het nog niet laten regenen op de aarde, en er waren geen mensen om het land te bewerken; ⁶ wel was er water dat uit de aarde opwelde en de aardbodem overal bevoeide. ⁷ Toen maakte de HEER God de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.

⁸ De HEER God legde in het oosten, in Eden, een tuin aan en daarin plaatste Hij de mens die Hij had gemaakt. ⁹ Hij liet uit de aarde allerlei bomen opschieten die er aanlokkelijk uitzagen, met heerlijke vruchten. In het midden van de tuin stonden de levensboom en de boom van de kennis van goed en kwaad.

¹⁰ Er ontspringt in Eden een rivier die de tuin bevoeit. Verderop vertakt ze zich in vier grote stromen. ¹¹ Een daarvan is de Pison; die stroomt om heel Chawila heen, het land waar goud gevonden wordt. ¹² (Het goud van dat land is uitstekend, en er is daar ook balsemhars en onyx.) ¹³ De tweede rivier heet Gichon; die stroomt om heel Nubië heen. ¹⁴ De derde rivier heet Tigris;

die loopt ten oosten van Assyrië. De vierde ten slotte is de Eufraat.

¹⁵ De HEER God bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken. ¹⁶ Hij legde hem het volgende verbod op: 'Van alle bomen in de tuin mag je eten, ¹⁷ maar niet van de boom van de kennis van goed en kwaad; wanneer je daarvan eet, zul je onherroepelijk sterven.'

¹⁸ De HEER God zei: 'Het is niet goed dat de mens alleen is, Ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.' ¹⁹ Toen vormde Hij uit aarde alle in het wild levende dieren en alle vogels, en Hij bracht die bij de mens om te zien welke namen de mens ze zou geven: zoals hij elk levend wezen zou noemen, zo zou het heten. ²⁰ De mens gaf namen aan al het vee, aan alle vogels en alle wilde dieren, maar hij vond geen helper die bij hem paste. ²¹ Toen liet de HEER God de mens in een diepe slaap vallen, en terwijl de mens sliep nam Hij een van zijn ribben weg, en Hij sloot het lichaam weer op die plaats. ²² Uit de rib die Hij bij de mens had weggenomen, bouwde de HEER God een vrouw en Hij bracht haar bij de mens. ²³ Toen riep de mens uit:

'Dit is ze!

Mijn eigen gebeente,
mijn eigen vlees en bloed.
Vrouw wordt zij genoemd,
genomen uit een man.'

²⁴ Daarom maakt een man zich los van zijn vader en moeder en hecht hij zich aan zijn vrouw, en zij zullen één lichaam zijn.

²⁵ Beiden waren ze naakt, de mens en zijn vrouw, maar ze schaamden zich niet voor elkaar.

3 ¹ Van alle in het wild levende dieren die de HEER God gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Heeft God werkelijk gezegd dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?'

² 'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw, ³ 'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan

te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.’⁴ ‘Jullie zullen helemaal niet sterven,’ zei de slang.⁵ ‘Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, en dat jullie dan als God zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.’

⁶ De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aantrekkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan.⁷ Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.

⁸ Toen de mens en zijn vrouw de HEER God in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen.⁹ Maar de HEER God riep de mens: ‘Waar ben je?’¹⁰ Hij antwoordde: ‘Ik hoorde U in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.’¹¹ ‘Wie heeft je verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan Ik je verboden had te eten?’¹² De mens antwoordde: ‘De vrouw die U mij hebt gegeven om mij terzijde te staan, gaf mij vruchten van de boom en toen heb ik ervan gegeten.’¹³ ‘Waarom heb je dat gedaan?’ vroeg de HEER God aan de vrouw. En zij antwoordde: ‘De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.’

¹⁴ De HEER God zei tegen de slang:
‘Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan,
het vee zal je voortaan mijden,
wilde dieren wenden zich af;
op je buik zul je kruipen
en stof zul je eten,
je hele leven lang.’

¹⁵ Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare;
dat verbrijzelt jou de kop,
jij bijt het in de hiel.’

¹⁶ Tegen de vrouw zei Hij:
‘Je zwangerschap maak Ik tot een zware last,
zwoegen zul je als je baart.
Je zult je man begeren,
en hij zal over je heersen.’

¹⁷ Tegen de mens zei Hij:
‘Je hebt geluisterd naar je vrouw,
gegeten van de boom die Ik je had verboden.
Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan,
zwoegen zul je om ervan te eten,
je hele leven lang.’

¹⁸ Dorens en distels zullen er groeien,
toch moet je van zijn gewassen leven.

¹⁹ Zweten zul je voor je brood,
totdat je terugkeert tot de aarde,
waaruit je bent genomen:
stof ben je, tot stof keer je terug.’

²⁰ De mens noemde zijn vrouw Eva; zij is de moeder van alle levenden geworden.

²¹ De HEER God maakte voor de mens en zijn vrouw kleren van dierenvellen en trok hun die aan.

²² Toen zei de HEER God: ‘Nu is de mens aan Ons gelijk geworden, nu heeft hij kennis van goed en kwaad. Nu wil Ik voorkomen dat hij ook vruchten van de levensboom plukt, want als hij die zou eten, zou hij eeuwig leven.’²³ Daarom stuurde Hij de mens weg uit de tuin van Eden om de aarde waaruit hij was genomen te gaan bewerken.²⁴ En nadat Hij hem had weggejaagd, plaatste Hij ten oosten van de tuin van Eden de cherubs en het heen en weer flitsende, vlamrende zwaard. Zij moesten de weg naar de levensboom bewaken.

Psalm 8

8 ¹ Voor de koorleider. Op de wijs van De Gatitische. Een psalm van David.

² HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.

- Uw luister aan de hemel wordt
bejubeld
- ³ door de mond van kinderen en
zuigelingen.
Tegen uw vijanden hebt U een
macht gebouwd
om hun wraak en verzet te breken.
- ⁴ Zie ik de hemel, het werk van uw
vingers,
de maan en de sterren door U daar
bevestigd,
- ⁵ wat is dan de sterveling dat U aan
hem denkt,
het mensenkind dat U naar hem
omziet?
- ⁶ U hebt hem bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie,
- ⁷ hem toevertrouwd het werk van uw
handen
en alles aan zijn voeten gelegd:
- ⁸ schapen, geiten, al het vee,
en ook de dieren van het veld,
- ⁹ de vogels aan de hemel, de vissen in
de zee
en alles wat trekt over de wegen der
zeeën.
- ¹⁰ HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.
-

Genesis 4-5

ADAMS ZONEN

4 ¹ De mens had gemeenschap met Eva, zijn vrouw, en zij werd zwanger en bracht Kaïn ter wereld. 'Met de hulp van de HEER,' zei ze, 'heb ik het leven geschonken aan een man!' ² Daarna bracht ze zijn broer Abel ter wereld. Abel werd herder, Kaïn werd landbouwer. ³ Na verloop van tijd bracht Kaïn de HEER een offer van de opbrengst van het land. ⁴ Ook Abel bracht een offer: van de eerstgeboren dieren van zijn kudde offerde hij de beste stukken vlees. De HEER schonk aandacht aan Abel en zijn offer, ⁵ maar aan Kaïn en zijn offer niet. Dat maakte Kaïn woedend, zijn blik werd donker. ⁶ De HEER zei tegen hem: 'Waarom ben je zo kwaad, waarom kijk je zo donker?' ⁷ Handel je goed, dan kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, dan ligt de zonde op de loer, begerig om jou in haar greep te krijgen; maar jij moet sterker zijn dan zij.' ⁸ Kaïn zei tegen zijn broer Abel: 'Laten we het veld in gaan.' Toen ze daar waren, viel hij zijn broer aan en sloeg hem dood. ⁹ Toen vroeg de HEER: 'Waar is Abel, je broer?' 'Dat weet ik niet,' antwoordde Kaïn. 'Moet ik soms waken over mijn broer?' ¹⁰ 'Wat heb je gedaan?' zei de HEER. 'Hoor toch hoe het bloed van je broer uit de aarde naar Mij schreeuwt.' ¹¹ Daarom: vervloekt ben jij! Ga weg van deze plek, waar de aarde haar mond heeft opengesperd om het bloed van je broer uit jouw hand te ontvangen. ¹² Ook al bewerk je het land, het zal je niets meer opbrengen. Dolend en dwalend zul je over de aarde gaan.' ¹³ Kaïn zei tegen de HEER: 'Die straf is te zwaar.' ¹⁴ U verjaagt mij nu van deze plek en ik mag U niet meer onder ogen komen, en als ik dan dolend en dwalend over de aarde moet gaan, kan iedereen die mij tegenkomt mij doden.' ¹⁵ Maar de HEER beloofde hem: 'Als iemand jou

doodt, zal dat zevenmaal aan hem worden gewroken.' En Hij merkte Kaïn met een teken, opdat niemand die hem tegenkwam hem zou doodslaan. ¹⁶ Toen ging Kaïn bij de HEER vandaan en hij vestigde zich in Nod, een land ten oosten van Eden.

¹⁷ Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en bracht Chanoch ter wereld. Kaïn was toen een stad aan het bouwen en hij noemde die Chanoch, naar zijn zoon. ¹⁸ Chanoch kreeg een zoon, Irad. Irad was de vader van Mechujaël, Mechujaël was de vader van Metusaël en Metusaël was de vader van Lamech. ¹⁹ Lamech nam twee vrouwen; de ene heette Ada, de andere Silla. ²⁰ Ada bracht Jabal ter wereld; hij werd de stamvader van hen die in tenten leven en vee houden. ²¹ Zijn broer heette Jubal; hij werd de stamvader van allen die op de lier of de fluit spelen. ²² Ook Silla bracht een zoon ter wereld, Tubal-Kaïn; hij was smid en werd de stamvader van allen die brons en ijzer bewerken. De zus van Tubal-Kaïn heette Naäma. ²³ Lamech zei tegen zijn vrouwen:

'Ada en Silla, hoor wat ik zeg!

Vrouwen van Lamech, luister naar mij!

Een man die mij verwondt, sla ik dood,
zelfs een kind dat mij een striem toebrengt.

²⁴ Kaïn wordt zevenmaal gewroken, Lamech zevenenzeventigmaal.'

²⁵ Opnieuw had de mens, Adam, gemeenschap met zijn vrouw, en zij bracht een zoon ter wereld. Ze noemde hem Set, 'want,' zei ze, 'God heeft mij in de plaats van Abel, die door Kaïn is gedood, een ander kind gegeven.' ²⁶ Ook Set kreeg een zoon, die hij Enos noemde. In die tijd begon men de naam van de HEER aan te roepen.

VAN ADAM TOT NOACH

5¹ Dit is de lijst van Adams nakomelingen.

Toen God Adam schiep, maakte Hij hem zo dat hij leek op God.² Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen. Toen Hij hen geschapen had, zegende Hij hen en noemde hen mens.

³ Toen Adam 130 jaar was, verwekte hij een zoon die op hem leek, die zijn evenbeeld was. Hij noemde hem Set.⁴ Na de geboorte van Set duurde Adams leven nog 800 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.⁵ In totaal leefde hij 930 jaar. Daarna stierf hij.

⁶ Toen Set 105 jaar was, verwekte hij Enos.⁷ Na de geboorte van Enos leefde Set nog 807 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.⁸ In totaal leefde hij 912 jaar. Daarna stierf hij.

⁹ Toen Enos 90 jaar was, verwekte hij Kenan.¹⁰ Na de geboorte van Kenan leefde Enos nog 815 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.¹¹ In totaal leefde hij 905 jaar. Daarna stierf hij.

¹² Toen Kenan 70 jaar was, verwekte hij Mahalalel.¹³ Na de geboorte van Mahalalel leefde Kenan nog 840 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.¹⁴ In totaal leefde hij 910 jaar. Daarna stierf hij.

¹⁵ Toen Mahalalel 65 jaar was, verwekte hij Jered.¹⁶ Na de geboorte van Jered leefde Mahalalel nog 830 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.¹⁷ In totaal leefde hij 895 jaar. Daarna stierf hij.

¹⁸ Toen Jered 162 jaar was, verwekte hij Henoch.¹⁹ Na de geboorte van Henoch leefde Jered nog 800 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.²⁰ In totaal leefde hij 962 jaar. Daarna stierf hij.

²¹ Toen Henoch 65 jaar was, verwekte hij Metuselach.²² Na de geboorte van Metuselach leefde Henoch nog 300 jaar, in verbondenheid met God. Hij verwekte zonen en dochters.²³ In totaal leefde hij 365 jaar.²⁴ Henoch leefde in verbondenheid met God. Op een dag was hij er niet meer, doordat God hem wegnam.

²⁵ Toen Metuselach 187 jaar was, verwekte hij Lamech.²⁶ Na de geboorte van Lamech leefde Metuselach nog 782 jaar.

Hij verwekte zonen en dochters.²⁷ In totaal leefde hij 969 jaar. Daarna stierf hij.

²⁸ Toen Lamech 182 jaar was, verwekte hij een zoon,²⁹ die hij Noach noemde. 'Deze zoon,' zei hij, 'zal ons troost geven voor het werken en zwoegen dat ons deel is omdat de HEER het akkerland heeft vervloekt.'³⁰ Na de geboorte van Noach leefde Lamech nog 595 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.³¹ In totaal leefde hij 777 jaar. Daarna stierf hij.

³² Toen Noach 500 jaar oud was, verwekte hij Sem, Cham en Jafet.

Psalms 37

37¹ Van David.

Erger je niet aan slechte mensen,
wees niet jaloers op wie kwaad
doen,

² zij verdorren snel als gras,
zij verwelken als het jonge groen.

³ Vertrouw op de HEER en doe het
goede,
bewoon het land en leef er veilig.

⁴ Zoek je geluk bij de HEER,
Hij zal geven wat je hart verlangt.

⁵ Leg je leven in de handen van de
HEER,
vertrouw op Hem, Hij zal dit voor je
doen:

⁶ het recht zal dagen als het
morgenlicht,
de gerechtigheid stralen als de
middagzon.

⁷ Blijf kalm en wacht op de HEER,
erger je niet aan wie slaagt in het
leven,
aan wie met listen te werk gaat.

⁸ Wind je niet op, laat je woede varen,
erger je niet, dat brengt maar
onheil.

⁹ Slechte mensen worden verdelgd,
wie hopen op de HEER, zullen het
land bezitten.

- 10 Nog even, en verdwenen is de zondaar,
je kijkt waar hij is, maar vindt hem niet.
- 11 Wie nederig zijn, zullen het land bezitten
en gelukkig leven in overvloed en vrede.
- 12 De zondaar belaagt de rechtvaardige met een grijs op zijn gezicht.
- 13 Maar de Heer lacht hem uit en ziet de dag al van zijn ondergang.
- 14 Zondaars trekken hun zwaard en spannen hun boog,
om zwakken en armen te doden, om af te slachten wie eerlijk hun weg gaan.
- 15 Maar het zwaard dringt in hun eigen hart en hun bogen worden gebroken.
- 16 Beter het weinige dat een rechtvaardige heeft dan de rijkdom van talloze zondaars.
- 17 De macht van de zondaars wordt gebroken,
maar de HEER zal de rechtvaardigen steunen.
- 18 De HEER trekt zich het lot van onschuldigen aan,
hun bezit blijft voor eeuwig behouden.
- 19 Zij worden niet teleurgesteld in kwade dagen,
in tijden van hongersnood worden zij verzadigd.
- 20 De zondaars zullen ten onder gaan, de vijanden van de HEER verdwijnen
als bloemen in het veld, verdwijnen als rook.
- 21 De zondaar vraagt te leen en brengt niet terug,
- de rechtvaardige geeft, uit mededogen.
- 22 Gods gezegenden zullen het land bezitten,
de vervloekten worden verdelgd.
- 23 Wie de HEER welgevallig is, mag zijn weg gaan met vaste tred.
- 24 Al komt hij ten val, hij blijft niet liggen,
want de HEER richt hem op.
- 25 Ooit was ik jong, nu ben ik oud, en nooit zag ik dat een rechtvaardige werd verlaten,
nooit zag ik zijn kinderen zoeken naar brood;
- 26 hij is vol mededogen en leent uit, elke dag,
en zijn nageslacht is een bron van zegen.
- 27 Mijd het kwade en doe het goede, en je zult voor eeuwig wonen in het land,
- 28 want de HEER heeft gerechtigheid lief,
wie Hem trouw zijn, verlaat Hij niet.
- Zij blijven voor eeuwig behouden, maar het nageslacht van zondaars wordt verdelgd.
- 29 De rechtvaardigen zullen het land bezitten
en het bewonen, hun leven lang.
- 30 De mond van de rechtvaardige spreekt wijsheid,
zijn tong spreekt gerechtigheid,
- 31 hij draagt de wet van God in zijn hart
en zijn voeten struikelen niet.
- 32 De zondaar loert op de rechtvaardige
en zoekt een kans om hem te doden,
- 33 maar de HEER laat zijn dienaar niet los:

wordt hij aangeklaagd, vrijspraak
zal volgen.

³⁴ Vestig je hoop op de HEER
en blijf op de weg die Hij wijst,
Hij zal je aanzien geven en
grondbezit,
je zult beleven dat zondaars worden
verdelgd.

³⁵ Ik heb een zondaar gezien, een
uitbuiters,
hij groeide uit als een woekerende
laurier;

³⁶ op een dag was hij verdwenen,
ik zocht hem en ik vond hem
niet.

³⁷ Zie de onschuldigen, kijk naar de
oprechten:
wie vredelievend zijn hebben de
toekomst.

³⁸ Maar zondaars worden verdelgd,
er is geen toekomst voor een slecht
mens.

³⁹ De rechtvaardigen vinden redding
bij de HEER,
Hij is hun toevlucht in tijden van
nood.

⁴⁰ De HEER heeft hen altijd geholpen
en bevrijd,
Hij bevrijdt hen ook nu van de
zondaars, Hij redt hen,
want zij schuilen bij Hem.

Genesis 6-8

6¹ Zo kwamen er steeds meer mensen op aarde, en zij kregen dochters. ² De godenzonen zagen hoe mooi de dochters van de mensen waren, en ze kozen uit hen de vrouwen die ze maar wilden. ³ Toen zei de HEER: 'Mijn levensgeest mag niet voor altijd in de mens blijven, hij is immers niets dan vlees; hij mag niet langer dan honderdtwintig jaar leven.' ⁴ In die tijd en ook daarna nog, zolang de godenzonen gemeenschap hadden met de dochters van de mensen en kinderen bij hen kregen, leefden de giganten op aarde. Dat zijn de befaamde helden uit het verre verleden.

⁵ De HEER zag dat de mensen op aarde zeer slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. ⁶ Hij kreeg er spijt van dat Hij mensen had gemaakt; Hij was tot in het hart gegriefd. ⁷ 'Ik zal de mensen die Ik geschapen heb van de aarde wegvagen,' zei Hij, 'en met de mensen ook het vee, de kruipende dieren en de vogels, want Ik heb er spijt van dat Ik ze heb gemaakt.' ⁸ Alleen Noach was Hij gedgezind.

NOACH EN DE ZONDVLOED

⁹ Dit is de geschiedenis van Noach en zijn nakomelingen. Noach was een rechtschapen man; hij was in zijn tijd de enige die een onberispelijk leven leidde, in verbondenheid met God. ¹⁰ Hij had drie zonen: Sem, Cham en Jafet.

¹¹ In Noachs tijd was de aarde in Gods ogen verdorven en vol onrecht. ¹² Toen God zag dat de aarde door en door slecht was, dat iedereen een verderfelijk leven leidde, ¹³ zei Hij tegen Noach: 'Ik heb besloten een einde te maken aan het leven van alle mensen, want door hen is de aarde vol onrecht. Ik ga hen vernietigen, en de aarde erbij.' ¹⁴ Maak jij nu een ark van pijnboomhout. Maak daar

verschillende ruimten in, en bestrijk hem vanbinnen en vanbuiten met pek. ¹⁵ Maak hem driehonderd el lang, vijftig el breed en dertig el hoog. ¹⁶ Je moet er een lichtopening in aanbrengen en aan de bovenkant één el openlaten; de ingang moet je in de zijkant maken. De ark moet een benedenverdieping krijgen en daarboven nog twee verdiepingen. ¹⁷ Ik laat een grote vloed over de aarde komen, een watermassa die haar zal overspoelen, om alles onder de hemel waarin levensadem is te vernietigen; alles op aarde zal omkomen. ¹⁸ Maar met jou zal Ik een verbond sluiten. Jij moet de ark in gaan, samen met je zonen, je vrouw en de vrouwen van je zonen. ¹⁹ En van alle dieren moet je er twee in de ark brengen, om ervoor te zorgen dat die met jou in leven blijven. Een mannetje en een wijfje moeten het zijn. ²⁰ Van alle soorten vogels, alle soorten vee en alle soorten dieren die op de aardbodem rondkruipen zullen er twee naar je toe komen; die zullen in leven blijven. ²¹ Leg ook een voorraad aan van alles wat eetbaar is, zodat jullie allemaal te eten hebben.' ²² Noach deed dit; hij deed alles zoals God het hem had opgedragen.

7¹ Toen zei de HEER tegen Noach: 'Ga de ark in, samen met je hele gezin, want Ik heb gezien dat jij als enige van deze generatie rechtschapen bent. ² Van alle reine dieren moet je zeven mannetjes en hun wijfjes meenemen, van de onreine dieren moet je er twee meenemen, een mannetje en zijn wijfje, ³ en van de vogels weer zeven mannetjes en wijfjes, zodat alle dieren zich kunnen voortplanten op de aarde. ⁴ Want over zeven dagen zal Ik het veertig dagen en veertig nachten op de aarde laten regenen; dan zal Ik alles wat er bestaat van de aardbodem wegvagen, alles wat Ik heb gemaakt.' ⁵ Noach deed alles zoals de HEER het hem had opgedragen.

⁶ Noach was zeshonderd jaar toen de zondvloed kwam, een watermassa die de aarde overspoelde. ⁷ Om aan het water te ontkomen ging Noach de ark in, samen met zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen. ⁸ Van de reine en de onreine dieren, van de vogels en van alles wat op de aardbodem rondkruipt, ⁹ kwamen er telkens twee bij Noach in de ark, een mannetje en een wijfje, in overeenstemming met wat God hem had opgedragen. ¹⁰ Toen de zeven dagen voorbij waren, kwam het water van de vloed over de aarde. ¹¹ In het zeshonderdste jaar van Noachs leven, op de zeventiende dag van de tweede maand, braken alle bronnen van de machtige oervloed open en werden de sluizen van de hemel opengezet. ¹² Veertig dagen en veertig nachten lang zou het op de aarde stortregenen. ¹³ Diezelfde dag gingen Noach, zijn zonen Sem, Cham en Jafet, zijn vrouw en de drie vrouwen van zijn zonen de ark in, ¹⁴ samen met alle soorten wilde dieren, vee en kruipende dieren, en ook met alle soorten vogels en wat er verder maar vleugels heeft. ¹⁵ Van alle wezens waarin levensadem was, kwamen er telkens twee bij Noach in de ark: ¹⁶ van alle dieren kwamen er een mannetje en een wijfje, in overeenstemming met wat God hem had opgedragen. Toen sloot de HEER de deur achter hem.

¹⁷ De vloed overstroomde de aarde veertig dagen lang. Het water steeg en de ark werd opgetild, zodat hij van de aarde loskwam. ¹⁸ Het water op aarde nam steeds maar toe, hoger en hoger steeg het, en de ark dreef op het water. ¹⁹ Het water bleef voortdurend toenemen, zelfs de hoogste bergen kwamen onder te staan. ²⁰ Tot vijftien el daarboven reikte het water, de bergen stonden helemaal onder. ²¹ Alles wat op aarde leefde, kwam om: de kruipende en de krioelende dieren, de vogels, het vee, de wilde dieren, en ook alle mensen. ²² Alles wat op het land leefde en waarin levensadem was vond de dood. ²³ Alles wat op aarde bestond werd weggevaagd: de mensen, het vee, de kruipende dieren

en de vogels, ze werden van de aarde weggevaagd. Alleen Noach bleef over, met alles wat bij hem in de ark was. ²⁴ Honderdvijftig dagen lang was de aarde helemaal met water bedekt.

8 ¹ Maar God dacht aan Noach en aan alle wilde dieren en het vee bij hem in de ark. Op zijn bevel begon er een wind over de aarde te waaien, waardoor het water afnam. ² De bronnen van de oervloed en de sluizen van de hemel werden gesloten, zodat het ophield met regenen. ³ Geleidelijk vloeide het water weg van de aarde; na honderdvijftig dagen begon het te zakken. ⁴ Op de zeventiende dag van de zevende maand liep de ark vast op het Araratgebergte. ⁵ Het water zakte voortdurend verder, en op de eerste dag van de tiende maand werden de toppen van de bergen zichtbaar.

⁶ Na verloop van veertig dagen deed Noach het venster dat hij in de ark had aangebracht open ⁷ en liet een raaf los. Deze bleef heen en weer vliegen totdat de aarde droog was. ⁸ Vervolgens liet hij een duif los om te zien of het water op het land verder gedaald was. ⁹ Maar de duif kon nergens een plekje vinden waar ze kon neerstrijken om te rusten en kwam bij hem terug in de ark, want overal op de aarde was nog water. Hij stak zijn hand uit, pakte haar en nam haar weer bij zich in de ark. ¹⁰ Hij wachtte nog zeven dagen en liet de duif toen opnieuw los. ¹¹ Tegen de avond kwam ze bij hem terug – met een jong olijfbled in haar snavel. Toen wist Noach dat het water op de aarde verder gedaald was. ¹² Weer wachtte hij zeven dagen en daarna liet hij de duif nogmaals los. Ze kwam niet meer bij hem terug. ¹³ In het zeshonderdeerste jaar, op de eerste dag van de eerste maand, was het water van de aarde verdwenen. Noach maakte het dak van de ark open en keek rond – de aarde was drooggevalen. ¹⁴ Op de zevenentwintigste dag van de tweede maand was de aarde droog.

¹⁵ Toen zei God tegen Noach: ¹⁶ ‘Ga de ark uit, samen met je vrouw, je zonen en de

vrouwen van je zonen. ¹⁷ Laat ook alle dieren die bij je zijn naar buiten gaan: vogels, vee en alles wat op de aarde rondkruipt. Ze moeten vruchtbaar zijn en talrijk worden, en zich over de hele aarde verspreiden. ¹⁸ Hierop ging Noach naar buiten, samen met zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen. ¹⁹ Ook alle dieren gingen de ark uit, soort bij soort, alle vogels, en alles wat op de aarde rondkruipt.

²⁰ Noach bouwde een altaar voor de HEER; daarop bracht hij brandoffers van al het reine vee en alle reine vogels. ²¹ De geur van de offers behaagde de HEER, en Hij zei bij zichzelf: Nooit weer zal Ik de aarde vervloeken vanwege de mens, want alles wat de mens uitdenkt, van zijn jeugd af aan, is nu eenmaal slecht. Nooit weer zal Ik alles wat leeft doden, zoals Ik nu heb gedaan. ²² Zolang de aarde bestaat, zal er een tijd zijn om te zaaien en een tijd om te oogsten, zal er koude zijn en hitte, zomer en winter, dag en nacht - nooit komt daar een einde aan.

Psalm 12

12 ¹ Voor de koorleider. Op de wijs van De achtste. Een psalm van David.

- ² Grijp in, HEER! Niemand is nog trouw,
geen mens spreekt nog waarheid.
- ³ Ze beliegen elkaar allemaal,
vals en verraderlijk is hun woord.
- ⁴ HEER, snijd hun valse tongen af,
snoer de monden vol grootspraak
- ⁵ die zeggen: 'Met onze tong zijn we sterk,
onze mond helpt ons, wie kan ons aan?'
- ⁶ Zwakken en armen zuchten onder het geweld.
'Om hen sta Ik op,' zegt de HEER,
'Ik breng de redding die zij verlangen.'
- ⁷ De woorden van de HEER zijn zuiver
als zilver, gesmolten in de smeltkuil,
gelouterd tot zevenmaal toe.
- ⁸ Behoed hen, HEER,
bescherm hen steeds tegen dat volk.
- ⁹ Overal sluipen verraders rond
en onder de mensen verbreidt zich het kwaad.

Genesis 9-11

9 ¹ Toen zegende God Noach en zijn zonen; Hij zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk en bevolk de aarde. ² De dieren die in het wild leven, de vogels van de hemel, de dieren die op de aardbodem rondkruipen en de vissen van de zee zullen ontzag en angst voor jullie voelen - ze zijn in jullie macht. ³ Alles wat leeft en beweegt zal jullie tot voedsel dienen; dit alles geef Ik je, zoals Ik je ook de planten heb gegeven. ⁴ Maar vlees waarin nog leven is, waar nog bloed in zit, mag je niet eten. ⁵ En Ik zal genoegdoening eisen wanneer jullie eigen bloed, waarin je levenskracht schuilt, wordt vergoten; Ik eis daarvoor genoegdoening van mens en dier. Van iedereen die zijn medemens doodt, eis Ik genoegdoening. ⁶ Wie bloed van mensen vergiet, diens bloed wordt door mensen vergoten, want God heeft de mens als zijn evenbeeld gemaakt. ⁷ Wees vruchtbaar en word talrijk, en verspreid je over de hele aarde.'

⁸ Ook zei God tegen Noach en zijn zonen: ⁹ 'Hierbij sluit Ik een verbond met jullie en met je nakomelingen, ¹⁰ en met alle levende wezens die bij jullie zijn: vogels, vee en wilde dieren, met alles wat uit de ark is gekomen, alle dieren op aarde. ¹¹ Ik sluit met jullie dit verbond: nooit weer zal alles wat leeft door het water van een vloed worden uitgeroeid, nooit weer zal er een zondvloed komen om de aarde te vernietigen. ¹² En dit,' zei God, 'zal voor alle komende generaties het teken zijn van het verbond tussen Mij en jullie en alle levende wezens bij jullie: ¹³ Ik plaats mijn boog in de wolken; die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde. ¹⁴ Wanneer Ik wolken samen-drijf boven de aarde en in die wolken de boog zichtbaar wordt, ¹⁵ zal Ik denken aan mijn verbond met jullie en met al wat leeft, en nooit weer zal het water aanzwellen tot

een vloed die alles en iedereen vernietigt. ¹⁶ Als Ik de boog in de wolken zie verschijnen, zal Ik denken aan het eeuwigdurende verbond tussen God en al wat op aarde leeft. ¹⁷ Dit,' zei God tegen Noach, 'is het teken van het verbond dat Ik met alle levende wezens op aarde gesloten heb.'

¹⁸ De zonen van Noach, die samen met hem uit de ark waren gekomen, heetten Sem, Cham en Jafet; Cham was de vader van Kanaän. ¹⁹ Met de drie zonen van Noach begon de verspreiding van de mensheid over de hele aarde.

²⁰ Noach was landbouwer en legde als eerste een wijngaard aan. ²¹ Hij dronk van de wijn, werd dronken en ging in zijn tent liggen, zonder kleren aan. ²² Toen Cham, de vader van Kanaän, zag dat zijn vader naakt was, vertelde hij dat aan zijn twee broers, die buiten waren. ²³ Daarop namen Sem en Jafet een mantel, legden die over hun schouders, liepen achteruit de tent binnen en bedekten het naakte lichaam van hun vader, met afgewend gelaat, zodat zij hem niet naakt zagen. ²⁴ Toen Noach uit zijn roes ontwaakte en te weten kwam wat zijn jongste zoon hem had aangedaan, ²⁵ zei hij:

'Vervloekt zij Kanaän,
knecht van zijn broers zal Kanaän
zijn,
de minste van alle knechten.

²⁶ Geprezen zij de HEER, de God van Sem;

knecht van Sem zal Kanaän zijn.

²⁷ Moge God ruimte geven aan Jafet, hem laten wonen in de tenten van Sem;

knecht van Jafet zal Kanaän zijn.'

²⁸ Noach leefde na de zondvloed nog driehonderdvijftig jaar. ²⁹ In totaal leefde Noach negenhonderdvijftig jaar. Daarna stierf hij.

NAKOMELINGEN VAN NOACHS ZONEN

10¹ Dit zijn de nakomelingen van Sem, Cham en Jafet, de zonen van Noach; na de zondvloed kregen zij zonen.

² Zonen van Jafet: Gomer, Magog, Madai, Jawan, Tubal, Mesech en Tiras. ³ Zonen van Gomer: Askenaz, Rifat en Togarma. ⁴ Zonen van Jawan: Elisa en Tarsis; andere nakomelingen van Jawan: de Kittiers en de Dodanieten. ⁵ Van hen stammen de mensen af die verspreid over de kustgebieden leven, elke familie en elk volk in zijn eigen land en met zijn eigen taal.

⁶ Zonen van Cham: Kus, Misraïm, Put en Kanaän. ⁷ Zonen van Kus: Saba, Chawila, Sabta, Rama en Sabtecha. Zonen van Rama: Seba en Dedan. ⁸ Kus was ook de vader van Nimrod, die de eerste machthebber op aarde was. ⁹ Hij was een geweldig jager, door niemand overtroffen. Vandaar de uitdrukking: een voortreffelijk jager, een tweede Nimrod. ¹⁰ Eerst heerste hij over Babel, Uruk, Akkad en Kalne in het land Sinear. ¹¹ Vanuit Sinear trok hij later naar Assyrië, waar hij Nineve, Rechobot-Ir en Kalach bouwde, ¹² en ook de grote stad Resen, tussen Nineve en Kalach. ¹³ Misraïm was de stamvader van de Ludieten, de Anamieten, de Lehabieten, de Naftuchieten, ¹⁴ de Patrusieten, de Kasluchieten – uit wie de Filistijnen zijn voortgekomen – en de Kretenzers. ¹⁵ Kanaän was de vader van Sidon, zijn eerstgeborene, en van Chet, ¹⁶ en de stamvader van de Jebusieten, Amoriëten, Girgasieten, ¹⁷ Chiwwieten, Arkieten, Sinieten, ¹⁸ Arwadieten, Semariëten en Hamatiëten. Later verspreidden de families van de Kanaänieten zich, ¹⁹ zodat hun gebied zich van Sidon in de richting van Gerar uitstreekte tot aan Gaza, en in de richting van Sodom, Gomorra, Adma en Seboïm tot aan Lesa. ²⁰ Dit waren de nakomelingen van Cham, ingedeeld naar families, talen, landen en volken.

²¹ Ook Sem kreeg zonen. Hij, Jafets oudste broer, is de stamvader van alle nakomelingen van Eber. ²² Zonen van Sem: Elam, Assur, Arpachsad, Lud en Aram. ²³ Zonen van Aram: Us, Chul, Geter en

Mas. ²⁴ Arpachsad was de vader van Selach, en Selach de vader van Eber. ²⁵ Eber kreeg twee zonen. De ene heette Peleg; in zijn tijd werd de aarde verdeeld. De andere heette Joktan. ²⁶ Joktan was de vader van Almodad, Selef, Chasarmawet, Jerach, ²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla, ²⁸ Obal, Abimaël, Seba, ²⁹ Ofir, Chawila en Jobab. Zij allen waren zonen van Joktan. ³⁰ Hun woongebied strekte zich uit van Mesa tot aan de Sefar, het gebergte in het oosten. ³¹ Dit waren de nakomelingen van Sem, ingedeeld naar families, talen, landen en volken.

³² Dit waren de families die afstamden van de zonen van Noach, ingedeeld naar afkomst en volken. Van hen stammen de verschillende volken af die zich na de zondvloed over de aarde hebben verspreid.

DE TOREN VAN BABEL

11¹ Ooit werd er op de hele aarde één enkele taal gesproken. ² Toen de mensen in oostelijke richting trokken, kwamen ze in Sinear bij een vlakte, en daar vestigden ze zich. ³ Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we van klei blokken vormen en die goed bakken in het vuur.' De kleiblokken gebruikten ze als stenen, en aardpek als specie. ⁴ Ze zeiden: 'Laten we een stad bouwen met een toren die tot in de hemel reikt. Zo vestigen we onze naam, en dan zullen we niet over de hele aarde verspreid raken.' ⁵ Maar toen daalde de HEER af om te kijken naar de stad en de toren die de mensen aan het bouwen waren. ⁶ 'Dit is één volk en ze spreken allemaal een en dezelfde taal,' zei de HEER, 'en wat ze nu doen is nog maar het begin. Alles wat ze verder nog van plan zijn, ligt nu binnen hun bereik. ⁷ Laten Wij naar hen toe gaan en verwarring brengen in hun taal, zodat ze elkaar niet meer verstaan.' ⁸ De HEER verspreidde hen van daar over de hele aarde, en de bouw van de stad werd gestaakt. ⁹ Zo komt het dat die stad Babel heet, want daar bracht de HEER verwarring in de taal die op de hele aarde gesproken werd, en van daar verspreidde Hij de mensen over de hele aarde.

VAN SEM TOT ABRAM

¹⁰ Dit zijn de nakomelingen van Sem.

Toen Sem 100 jaar oud was, verwekte hij Arpachsad, twee jaar na de zondvloed. ¹¹ Na de geboorte van Arpachsad leefde Sem nog 500 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

¹² Toen Arpachsad 35 jaar was, verwekte hij Selach. ¹³ Na de geboorte van Selach leefde Arpachsad nog 403 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

¹⁴ Toen Selach 30 jaar was, verwekte hij Eber. ¹⁵ Na de geboorte van Eber leefde Selach nog 403 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

¹⁶ Toen Eber 34 jaar was, verwekte hij Peleg. ¹⁷ Na de geboorte van Peleg leefde Eber nog 430 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

¹⁸ Toen Peleg 30 jaar was, verwekte hij Reü. ¹⁹ Na de geboorte van Reü leefde Peleg nog 209 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

²⁰ Toen Reü 32 jaar was, verwekte hij Serug. ²¹ Na de geboorte van Serug leefde Reü nog 207 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

²² Toen Serug 30 jaar was, verwekte hij Nachor. ²³ Na de geboorte van Nachor leefde Serug nog 200 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

²⁴ Toen Nachor 29 jaar was, verwekte hij Terach. ²⁵ Na de geboorte van Terach leefde Nachor nog 119 jaar. Hij verwekte zonen en dochters.

²⁶ Toen Terach 70 jaar was, verwekte hij Abram, Nachor en Haran.

TERACH

²⁷ Dit is de geschiedenis van Terach en zijn nakomelingen. Terach verwekte Abram, Nachor en Haran. Haran verwekte Lot; ²⁸ hij stierf nog tijdens het leven van zijn vader Terach, in Ur, een stad van de Chal-deeën, in zijn geboorteland. ²⁹ Abram en Nachor trouwden allebei. Abrams vrouw heette Sarai, Nachors vrouw heette Milka; zij was een dochter van Haran, die naast Milka nog een dochter had, Jiska. ³⁰ Sarai was onvruchtbaar, zij had geen kinderen.

³¹ Terach verliet Ur, de stad van de Chal-deeën, en nam zijn zoon Abram met zich mee, evenals zijn kleinzoon Lot, de zoon van Haran, en zijn schoondochter Sarai, Abrams vrouw. Samen gingen ze op weg naar Kanaän. Maar toen ze in Charan waren aangekomen, bleven ze daar wonen. ³² Terach leefde tweehonderdvijf jaar. Hij stierf in Charan.

Psalm 9

9 ¹ Voor de koorleider. Op de wijs van De dood van de zoon. Een psalm van David.

- ² Ik wil U loven, HEER, met heel mijn hart,
vertellen van uw wonderdaden.
- ³ Ik wil vrolijk zijn, voor U juichen,
uw naam bezingen, Allerhoogste,
- ⁴ nu mijn vijanden terugdeinzen,
ten val komen en onder uw blik
vergaan.
- ⁵ Want U hebt mijn rechten verdedigd,
U nam plaats op uw zetel,
rechtvaardige rechter.
- ⁶ U hebt volken bedreigd, goddelozen
omgebracht,
hun namen uitgewist voor eeuwig.
- ⁷ De vijanden zijn verslagen, uit de
herinnering verdwenen.
U vaagde hun steden weg: ruïnes
voor altijd.
- ⁸ Zo vergaat het hun! Maar de HEER
zetelt voor eeuwig,
zijn rechterstoel staat onwrikbaar
vast.
- ⁹ Hij bestuurt de wereld naar recht en
wet,
alle volken berecht Hij eerlijk.
- ¹⁰ Moge de HEER een burcht zijn voor
de verdrukte,
een burcht in tijden van nood.
- ¹¹ Wie uw naam kent, kan op U
vertrouwen,
U verlaat niet wie U zoeken, HEER.

- ¹² Zing voor de HEER die zetelt op de Sion,
maak aan de volken zijn daden bekend.
- ¹³ Hij wreekt vergoten bloed, gedenkt de doden,
de noodkreet van de nederigen vergeet Hij niet.
- ¹⁴ Heb erbarmen, HEER, zie hoe mijn haters mij kwellen,
draag mij weg van de poorten van de dood.
- ¹⁵ Dan kan ik vertellen van uw roemrijke daden,
juichen in de poorten van Sion: 'U hebt mij gered!'
- ¹⁶ De volken verdwijnen in de kuil die zij groeven,
- hun voet raakt verstrikt in het net dat zij heimelijk spanden.
- ¹⁷ De HEER maakt zich bekend en doet recht,
door zijn hand komt de goddeloze ten val. *higgajon, sela*
- ¹⁸ Laten de goddelozen weggaan naar het dodenrijk,
alle volken die God zijn vergeten.
- ¹⁹ Maar God vergeet de armen niet,
voor de zwakken is niet alle hoop verloren.
- ²⁰ Sta op, HEER, laat de macht niet aan mensen.
Mogen de volken berecht worden in uw aanwezigheid.
- ²¹ Jaag ze angst aan, HEER, zij moeten weten dat ze mensen zijn. *sela*

Genesis 12-14

ABRAM NAAR KANAÂN

12 ¹ De HEER zei tegen Abram: 'Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat Ik je zal wijzen.

² Ik zal je tot een groot volk maken, Ik zal je zegenen, je naam veel aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn.

³ Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou vervloekt, zal Ik vervloeken. In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.'

⁴⁻⁵ Abram trok weg uit Charan, zoals de HEER hem had opgedragen, en Lot, de zoon van zijn broer, ging met hem mee. Abram was toen vijfenzeventig jaar. Hij nam zijn vrouw Sarai mee en alle bezittingen die ze hadden verworven en de slaven en slavinnen die ze in Charan hadden verkregen. Zo gingen ze op weg naar Kanaân. Toen ze daar waren aangekomen, ⁶ trok Abram het land door tot aan de eik van More, bij Sichem. In die tijd werd het land bewoond door de Kanaänieten. ⁷ Maar de HEER verscheen aan Abram en zei: 'Ik zal dit land aan jouw nakomelingen geven.' Toen bouwde Abram op die plaats een altaar voor de HEER, die aan hem verschenen was. ⁸ Daarvandaan trok hij naar het bergland dat oostelijk van Betel ligt, en ergens ten oosten van Betel en ten westen van Ai sloeg hij zijn tent op. Hij bouwde er een altaar voor de HEER en riep er zijn naam aan. ⁹ Steeds verder reisde Abram, in de richting van de Negev.

ABRAM EN SARAI IN EGYPTE

¹⁰ Toen brak er in het land hongersnood uit. Abram trok naar Egypte om daar als vreemdeling te verblijven, want de hongersnood was zwaar. ¹¹ Toen hij op het punt stond

Egypte binnen te trekken, zei hij tegen zijn vrouw Sarai: 'Luister, ik weet heel goed dat jij een mooie vrouw bent. ¹² Als de Egyptenaren je zien, zullen ze zeggen: "Dat is zijn vrouw," en dan doden ze mij en laten ze jou in leven. ¹³ Zeg daarom dat je mijn zus bent, dan zal het dankzij jou misschien goed met me aflopen en komt mijn leven niet in gevaar.' ¹⁴ Inderdaad was Abram nog maar nauwelijks in Egypte of de Egyptenaren zagen dat Sarai een bijzonder mooie vrouw was. ¹⁵ Ook de officieren van de farao merkten haar op, en ze prezen haar aan bij de farao, die de vrouw liet overbrengen naar zijn paleis. ¹⁶ En dankzij haar ging het Abram goed: de farao gaf hem schapen en geiten, runderen, ezels, slaven en slavinnen, ezelinnen en kamelen.

¹⁷ Maar de HEER trof de farao en zijn hof met zware plagen om wat er gebeurd was met Abrams vrouw Sarai. ¹⁸ Toen ontbood de farao Abram. 'Wat hebt u mij aangedaan!' zei hij. 'Waarom hebt u me niet verteld dat ze uw vrouw is?' ¹⁹ Waarom hebt u gezegd dat ze uw zus is? Nu heb ik haar tot vrouw genomen. Hier is uw vrouw weer, neem haar mee en vertrek van hier.' ²⁰ En de farao gaf zijn mannen bevel om Abram, met zijn vrouw en al zijn bezittingen, **13** uitgeleide te doen. ¹ Vanuit Egypte trok Abram, met zijn vrouw en zijn bezittingen, weer naar de Negev. Lot ging met hem mee.

SCHEIDING TUSSEN ABRAM EN LOT

² Abram was bijzonder rijk: hij had veel vee, zilver en goud. ³ Vanuit de Negev trok hij verder naar Betel, van de ene pleisterplaats naar de andere, tot aan de plaats tussen Betel en Ai waar zijn tent al eerder had gestaan ⁴ en waar hij toen een altaar had gebouwd. Daar riep Abram de naam van de HEER aan.

⁵ Ook Lot, die met Abram was meegekomen, bezat schapen, geiten, runderen en tenten. ⁶ Beiden bezaten zo veel vee dat er te weinig land was om bij elkaar te blijven wonen. ⁷ Hierdoor ontstond er ruzie tussen de herders van Abrams vee en de herders van Lots vee. (In die tijd woonden ook de Kanaänieten en de Perizzieten in het land.) ⁸ Daarom zei Abram tegen Lot: 'Waarom zouden we ruziemaken, jij en ik, of jouw herders en de mijne? We zijn toch familie?' ⁹ Het is maar beter dat we uiteengaan. Het hele land ligt voor je open. Als jij naar links gaat, ga ik naar rechts; als jij naar rechts gaat, ga ik naar links.' ¹⁰ Lot keek om zich heen en zag hoe rijk aan water de hele Jordaanvallei was; voordat Sodom en Gomorra door de HEER werden verwoest, was de vallei tot aan Soar toe even waterrijk als de tuin van de HEER en als Egypte. ¹¹ Daarom koos Lot voor zichzelf de Jordaanvallei en trok in oostelijke richting. Zo gingen ze uiteen. ¹² Abram bleef in Kanaän wonen, maar Lot ging wonen in het gebied rond de steden in de vallei. Hij sloeg zijn tenten op bij Sodom. ¹³ De mensen daar waren slecht, ze zondigden zwaar tegen de HEER.

¹⁴ Nadat Lot was weggegaan, zei de HEER tegen Abram: 'Kijk eens goed om je heen, kijk vanaf de plaats waar je nu staat naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen.' ¹⁵ Al het land dat je ziet geef Ik aan jou en je nakomelingen, voor altijd. ¹⁶ En Ik zal je zo veel nakomelingen geven als er stof op de aarde is: zoals het stof van de aarde ontelbaar is, zullen zij niet te tellen zijn. ¹⁷ Kom, doorkruis het land over de hele lengte en breedte, want aan jou zal Ik het geven.' ¹⁸ Toen brak Abram op en ging wonen bij de eiken van Mamre, bij Hebron. Daar bouwde hij een altaar voor de HEER.

LOT DOOR ABRAM BEVRIJD

14 ¹ Toen Amrafel koning van Sinear was, Arjoch koning van Ellasar, Kedorlaomer koning van Elam en Tidal koning van Goïm, ² brak er oorlog uit tussen hen en koning Bera van Sodom, koning Birsas van

Gomorras, koning Sinab van Adma, koning Semeber van Seboïm en de koning van Bela, het huidige Soar. ³ De laatste trokken gezamenlijk op naar de Siddimvallei, nu de Zoutzee. ⁴ Twaalf jaar waren zij aan Kedorlaomer onderworpen geweest, maar in het dertiende jaar waren ze in opstand gekomen. ⁵ In het veertiende jaar rukte Kedorlaomer op, samen met de koningen die zijn bondgenoten waren, en zij versloegen de Refaïeten in Asterot-Karnaïm, de Zuzieten in Ham, de Emieten in Sawe-Kirjataïm ⁶ en de Chorieten in het bergland waar zij woonden, het Seirgebergte; ze rukten op tot aan El-Paran, aan de rand van de woestijn. ⁷ Daarna keerden ze terug over En-Mispas, het huidige Kades, en onderwierpen het hele gebied van de Amalekieten en ook de Amorieten die in Chaseson-Tamar woonden. ⁸⁻⁹ Toen trok de koning van Sodom ten strijde, samen met de koning van Gomorra, de koning van Adma, de koning van Seboïm en de koning van Bela, het huidige Soar. In de Siddimvallei leverden deze vijf koningen slag met de vier andere: koning Kedorlaomer van Elam, koning Tidal van Goïm, koning Amrafel van Sinear en koning Arjoch van Ellasar. ¹⁰ Toen de koningen van Sodom en Gomorra moesten vluchten, kwamen ze terecht in de aardpeklbronnen die in de Siddimvallei veel voorkwamen. De anderen vluchtten de bergen in. ¹¹ Hun tegenstanders maakten alles buit wat de inwoners van Sodom en Gomorra bezaten, ook hun hele voedselvoorraad. Daarna trokken ze weg. ¹² Ook Lot, de zoon van Abrams broer, voerden ze weg, met al zijn bezittingen; Lot woonde namelijk in Sodom.

¹³ Dit werd door een vluchteling aan Abram gemeld, die bij de eiken van de Amoriet Mamre woonde, de broer van Eskol en Aner; Mamre en zijn broers hadden met de Hebreërs Abram een bondgenootschap gesloten. ¹⁴ Toen Abram hoorde dat zijn neef gevangengenomen was, bracht hij allen op de been die in zijn huis opgegroeid waren en met de wapens konden omgaan - driehonderdachttien in

getal - en hij achtervolgde Kedorlaomer en diens bondgenoten tot aan Dan.¹⁵ 's Nachts viel hij hen met zijn mannen van verschillende kanten tegelijk aan, versloeg hen en achtervolgde hen tot aan Choba, dat ten noorden van Damascus ligt.¹⁶ Alle buitgemaakte bezittingen heroverde hij. Ook zijn neef Lot wist hij veilig terug te brengen, met al zijn bezittingen, evenals de vrouwen en de andere krijgsgevangenen.

¹⁷ Toen Abram na zijn overwinning op Kedorlaomer en de andere koningen terugkeerde, kwam de koning van Sodom hem tegemoet in de Sawevallei, de huidige Koningsvallei.¹⁸ En Melchisedek, de koning van Salem, liet brood en wijn brengen. Hij was een priester van God, de Allerhoogste,¹⁹ en sprak een zegen over Abram uit:

‘Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste,

schepper van hemel en aarde.

²⁰ Gezegend zij God, de Allerhoogste: uw vijanden leverde Hij aan u uit.’

Abram gaf aan Melchisedek een tiende van wat hij had heroverd.²¹ De koning van Sodom verzocht Abram hem de mensen terug te geven, de bezittingen mocht Abram houden.²² Maar Abram antwoordde hem: ‘Ik zweer bij de HEER, bij God, de Allerhoogste, de schepper van hemel en aarde,²³ dat ik volstrekt niets zal aannemen van wat uw eigendom is, nog geen draad of schoenriem. U zult niet kunnen zeggen: “Ik ben het die Abram rijk heeft gemaakt.”’²⁴ Ik vraag niets anders dan wat mijn mannen al verbruikt hebben, en het deel van Aner, Eskol en Mamre, die zich bij mij hebben aangesloten; laat hen nemen wat hun toekomt.’

Genesis 15-17

ABRAMS VISIOEN

15 ¹Niet lang daarna richtte de HEER zich tot Abram in een visioen: 'Wees niet bang, Abram: Ikzelf zal een schild voor je zijn. Je loon zal vorstelijk zijn.' ²'HEER, mijn God,' antwoordde Abram, 'wat voor zin heeft het mij te belonen? Ik zal kinderloos sterven, en alles wat ik bezit zal het eigendom worden van Eliëzer uit Damascus.' ³U hebt mij immers geen nakomelingen gegeven; daarom zal een van mijn dienaren mijn erfgenaam worden.' ⁴Maar de HEER sprak opnieuw tot hem: 'Nee, niet je dienaar zal jouw bezittingen erven, maar een kind dat jijzelf zult verwekken.' ⁵Daarop leidde Hij Abram naar buiten. 'Kijk eens naar de hemel,' zei Hij, 'en tel de sterren, als je dat kunt.' En Hij verzekerde hem: 'Zo zal het ook zijn met jouw nakomelingen.' ⁶Abram vertrouwde op de HEER en deze rekende hem dit toe als rechtvaardigheid.

⁷Ook zei de HEER tegen hem: 'Ik ben de HEER, die jou heeft weggeleid uit Ur, uit het land van de Chaldeëen, om je dit land in bezit te geven.' ⁸'HEER, mijn God,' antwoordde Abram, 'hoe kan ik er zeker van zijn dat ik het in bezit zal krijgen?' ⁹'Haal een driejarige koe,' zei de HEER, 'een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge gewone duif.' ¹⁰Abram haalde al deze dieren, sneed ze midden door en legde de twee helften van elk dier tegenover elkaar. Alleen de vogels sneed hij niet door. ¹¹Er kwamen roofvogels op de kadavers af, maar Abram joeg ze weg.

¹²Toen de zon bijna onderging, zonk Abram weg in een diepe slaap. Opeens werd hij overweldigd door angst en diepe duisternis. ¹³Toen zei de HEER: 'Besef goed dat je nakomelingen als vreemdeling zullen wonen in een land dat niet van hen is, en dat ze daar slaaf zullen zijn en onder-

drukt zullen worden, vierhonderd jaar lang. ¹⁴Maar Ik zal het volk dat hen als slaaf laat werken ter verantwoording roepen, en dan zullen ze wegtrekken, met grote rijkdommen. ¹⁵Wat jou betreft: jij zult in vrede met je voorouders worden verenigd en in gezegende ouderdom begraven worden. ¹⁶Pas de vierde generatie zal hierheen terugkeren, want pas dan hebben de Amorieten zo veel misdaden bedreven dat de maat vol is.'

¹⁷Toen de zon ondergegaan was en het helemaal donker was geworden, was daar plotseling een oven waar rook uit kwam, en een brandende fakkel die tussen de dierhelften door ging. ¹⁸Die dag sloot de HEER een verbond met Abram. 'Dit land,' zei Hij, 'geef Ik aan jouw nakomelingen, van de rivier van Egypte tot aan de grote rivier de Eufraat: ¹⁹het gebied van de Kenieten, Kenizzieten en Kadmonieten, ²⁰de Hethieten, Perizzieten en Refaïeten, ²¹de Amorieten, Kanaänieten, Girsasieten en Jebusieten.'

DE GEBOORTE VAN ISMAËL

16 ¹Abrams vrouw Sarai baarde hem geen kinderen. Nu had zij een Egyptische slavin, Hagar. ²'Luister,' zei Sarai tegen Abram, 'de HEER houdt mijn moederschoot gesloten. Je moest maar met mijn slavin slapen, misschien kan ik door haar nakomelingen krijgen.' Abram stemde met haar voorstel in. ³En Sarai gaf hem haar Egyptische slavin Hagar tot vrouw; Abram woonde toen tien jaar in Kanaän. ⁴Hij sliep met Hagar en zij werd zwanger. Toen Hagar merkte dat ze zwanger was, verloor ze elk respect voor haar meesteres. ⁵Sarai zei tegen Abram: 'Voor het onrecht dat mij wordt aangedaan ben jij verantwoordelijk! Ik heb je mijn slavin ter beschikking gesteld, en nu ze weet dat ze zwanger is toont ze

geen enkel respect meer voor mij. Laat de HEER maar beoordelen wie er in zijn recht staat: ik of jij.' ⁶ Abram antwoordde: 'Het is jouw slavin, doe met haar wat je goeddunkt.' Toen maakte Sarai haar het leven zo zwaar dat ze vluchtte.

⁷ De engel van de HEER trof haar in de woestijn aan bij een waterbron, de bron die aan de weg naar Sur ligt. ⁸ 'Hagar, slavin van Sarai, waar kom je vandaan en waar ga je heen?' vroeg Hij. 'Ik ben gevlucht voor Sarai, mijn meesteres,' antwoordde ze. ⁹ 'Ga naar je meesteres terug,' zei de engel van de HEER, 'en wees haar weer gehoorzaam.' ¹⁰ En Hij vervolgde: 'Ik zal je heel veel nakomelingen geven, zo veel dat ze niet te tellen zullen zijn.' ¹¹ Je bent nu zwanger en je zult een zoon ter wereld brengen. Die moet je Ismaël noemen, want de HEER heeft gehoord hoe zwaar je het te verduren had. ¹² Een wilde ezel van een mens zal hij zijn: hij schopt iedereen, iedereen schopt hem. Met al zijn verwanten zal hij in onmin leven.' ¹³ Toen riep zij de HEER, die tot haar had gesproken, zo aan: 'U bent een God van het zien. Want,' zei ze, 'heb ik hier niet Hem gezien die naar mij heeft omgezien?' ¹⁴ Daarom noemt men de bron daar Lachai-Roi; hij ligt tussen Kades en Bered.

¹⁵ Hagar bracht een zoon ter wereld, en Abram noemde de zoon die zij hem geboort had Ismaël. ¹⁶ Abram was zesentachtig jaar toen Hagar hem Ismaël baarde.

VERBOND TUSSEN GOD EN ABRAM

17 ¹ Toen Abram negenennegentig jaar was, verscheen de HEER aan hem en zei: 'Ik ben God, de Ontzagwekkende. Richt je steeds naar mijn wil en leid een onberispelijk leven.' ² Ik wil met jou een verbond aangaan en Ik zal je veel, heel veel nakomelingen geven.' ³ Abram boog zich diep neer en God sprak: ⁴ 'Ik doe jou deze belofte: je zult de stamvader worden van een menigte volken.' ⁵ Je zult voortaan niet meer Abram heten maar Abraham, want Ik maak je de vader van vele volken. ⁶ Ik zal je bijzonder vruchtbaar maken. Er zullen veel volken uit je voortkomen en onder je

nazaten zullen koningen zijn. ⁷ Ik sluit een verbond met jou en met je nakomelingen, met alle komende generaties, een eeuwigdurend verbond: Ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen. ⁸ Heel Kanaän, het land waar je nu als vreemdeling woont, zal Ik jou en je nakomelingen voor altijd in bezit geven, en Ik zal hun God zijn.'

⁹ Ook zei God tegen Abraham: 'Jij moet je houden aan dit verbond met Mij, evenals je nakomelingen, generatie na generatie.' ¹⁰ Dit is de verplichting die jullie op je moeten nemen: alle mannen en jongens moeten worden besneden. ¹¹ Jullie moeten je voorhuid laten verwijderen; dat zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en jullie. ¹² In elke generatie opnieuw moet iedereen van het mannelijk geslacht besneden worden wanneer hij acht dagen oud is. Dit geldt niet alleen voor wie tot je eigen volk behoort maar ook voor jullie slaven, of ze nu bij jullie geboren zijn of van vreemdelingen zijn gekocht; ¹³ iedereen die bij jullie geboren is of door jullie is gekocht, moet worden besneden. Zo zal dit verbond met Mij voor goed zichtbaar zijn aan jullie lichaam. ¹⁴ Een onbesneden, een mannelijk persoon van wie de voorhuid niet verwijderd is, moet uit de gemeenschap gestoten worden, omdat hij het verbond verbroken heeft.'

¹⁵ Verder zei God tegen Abraham: 'Wat je vrouw Sarai betreft, voortaan moet je haar niet meer Sarai noemen maar Sara. ¹⁶ Ik zal haar zegenen en jou bij haar een zoon geven. Ik zal haar zo rijk zegenen dat er volken uit haar zullen voortkomen en koningen van haar zullen afstammen.' ¹⁷ Abraham boog zich diep neer, maar lachte en dacht: Hoe zou iemand van honderd nog een kind kunnen krijgen? En Sara, zou zij op haar negentigste nog een kind ter wereld kunnen brengen? ¹⁸ En hij antwoordde God: 'Al zou Ismaël maar onder uw bescherming mogen staan.' ¹⁹ Maar God zei: 'Nee, je vrouw Sara zal je een zoon baren, die je Isaak moet noemen, en met hem zal Ik mijn verbond voortzetten. Het zal een eeuwigdurend verbond zijn, dat ook voor zijn nakomelingen zal gelden.' ²⁰ En wat Ismaël

betreft, Ik verhoor je: Ik zal hem zegenen, hem vruchtbaar maken en hem veel, heel veel nakomelingen geven. Twaalf stamvorsten zal hij verwekken en er zal een groot volk uit hem voortkomen.²¹ Maar mijn verbond zal Ik voortzetten met Isaak, de zoon die Sara je volgend jaar omstreeks deze tijd zal baren.²² Nadat God zo met hem gesproken had, ging Hij bij Abraham vandaan.

²³ Nog diezelfde dag besneed Abraham zijn zoon Ismaël, allen die in zijn huis

geboren waren en allen die hij gekocht had, kortom al zijn mannelijke huisgenoten, zoals God hem had opgedragen.²⁴ Abraham was negenennegentig jaar toen hij besneden werd,²⁵ en zijn zoon Ismaël was dertien.²⁶ Zo werden op een en dezelfde dag Abraham en zijn zoon Ismaël besneden²⁷ en ook al Abrahams huisgenoten, zowel zij die in zijn huis geboren waren als zij die van vreemdelingen waren gekocht.

DAG 7

7 JANUARI

Genesis 18-20

SODOM EN GOMORRA

18 ¹De HEER verscheen opnieuw aan Abraham, bij de eiken van Mamre. Op het heetst van de dag zat Abraham in de ingang van zijn tent. ²Toen hij opkeek, zag hij even verderop plotseling drie mannen staan. Onmiddellijk snelde hij de tent uit, naar hen toe. Hij boog diep ³ en zei: 'Heer, wees toch zo goed uw dienaar niet voorbij te gaan. ⁴ Ik zal wat water voor u laten halen zodat u uw voeten kunt wassen. Maak het u hier onder de boom intussen gemakkelijk. ⁵ Ik zal u ook iets te eten brengen, zodat u weer op krachten kunt komen voordat u verdergaat. Daarvoor bent u immers bij uw dienaar langsgesproken?' Zij antwoordden: 'Dat is goed, ga uw gang.'

⁶ Abraham haastte zich naar de tent, naar Sara. 'Vlug,' zei hij, 'drie schepel fijn meel! Maak deeg en bak brood.' ⁷ Daarna snelde hij naar de kudde, zocht een mooi kalf uit dat er mals uitzag, en gaf dat aan een knecht, die het onmiddellijk klaarmaakte. ⁸ Hij haalde boter en melk, nam het gebraden kalf en zette alles aan zijn gasten voor. Terwijl zij aten, bleef hij bij hen staan onder de boom.

⁹ 'Waar is Sara, uw vrouw?' vroegen zij hem. 'Daar, in de tent,' antwoordde hij. ¹⁰ Toen zei een van hen: 'Ik kom over precies een jaar bij u terug en dan zal uw vrouw Sara een zoon hebben.' Sara, die in de ingang van de tent stond, achter de man, hoorde dat. ¹¹ Nu waren Abraham en zij op hoge leeftijd gekomen en de jaren dat een vrouw vruchtbaar is, lagen al ver achter haar. ¹² Daarom lachte ze in zichzelf. Zou een zwangerschap voor mij dan nog weggelegd zijn? dacht ze. Ik ben immers verwelkt, en ook mijn man is al oud. ¹³ Toen vroeg de HEER aan Abraham: 'Waarom lacht Sara, waarom vraagt ze zich af of ze

op haar leeftijd nog wel een kind ter wereld kan brengen?' ¹⁴ Is ook maar iets voor de HEER onmogelijk? Op de vastgestelde tijd, over precies een jaar, kom Ik bij je terug en dan heeft Sara een zoon.' ¹⁵ Geschrokken ontkende Sara: 'Ik heb niet gelachen.' Maar Hij zei: 'Ja, je hebt wel gelachen.'

¹⁶ Toen de mannen weer verdergingen, lieten ze hun blik op Sodom rusten. Abraham liep met hen mee om hun uitgeleide te doen. ¹⁷ De HEER dacht: 'Waarom zou Ik voor Abraham geheimhouden wat Ik van plan ben?' ¹⁸ Uit Abraham zal immers een groot en machtig volk voortkomen, en in hem zullen alle volken op aarde gezegend worden. ¹⁹ Want Ik heb hem uitgekozen, hij moet zijn zonen en zijn verdere nakomelingen voorhouden de weg te volgen die Ik wijs, door rechtvaardig en goed te handelen. Alleen dan zal Ik verwezenlijken wat Ik Abraham heb toegezegd. ²⁰ Daarom zei de HEER: 'Er zijn ernstige beschuldigingen geuit tegen Sodom en Gomorra, hun zonden zijn ongehoord groot. ²¹ Ik zal ernaartoe gaan om te zien of de klachten die Ik over hen heb gehoord gegrond zijn en zij verwoesting over zich hebben afgeroepen. Dat wil Ik weten.'

²² Toen gingen de mannen weg, naar Sodom, maar Abraham bleef voor de HEER staan. ²³ Abraham ging dichter naar Hem toe en vroeg: 'Wilt U dan behalve de schuldigen ook de onschuldigen het leven benemen?' ²⁴ Misschien dat er in die stad vijftig onschuldigen zijn. Zou U die dan ook uit het leven wegrukken en niet de hele stad vergeving schenken omwille van die vijftig onschuldige inwoners?' ²⁵ Zoiets kunt U toch niet doen, hen samen met de schuldigen laten omkomen! Dan zouden schuldigen en onschuldigen over één kam worden geschoren. Dat kunt U toch niet doen! Hij